

**GENEL SAĞLIK SİGORTASI KAPSAMINDA GELİR TESPİTİ, TESCİL VE
İZLEME SÜRECİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 5/12/2011	No : 2011/2512
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 31/5/2006	No : 5510
Dayandığı KHK'nin Tarihi	: 3/6/2011	No : 633
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi	: 28/12/2011	No : 28156
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5	Cilt : 51

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası yükümlülerinin gelir tespitinin yapılması ve tesciline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5510 sayılı Kanun ile 3/6/2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

- a) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi: İçişleri Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından geliştirilen ve adres bilgilerinin yer aldığı elektronik veri tabanını,
- b) Aile: Aynı hane içinde yaşayan eş, evli olmayan çocuk, büyük ana ve büyük babayı,
- c) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
- ç) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında yer alan mevduat bankaları ve katılım bankaları ile finansal kuruluşlarını,
- d) Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi (BSYHP): Bakanlık tarafından geliştirilen, vatandaşların sosyal yardım için başvurularından hak sahipliğinin belirlenmesi ve ilgili yardım ya da desteğin teslimine kadar bütün süreçlerini içeren ve online olarak çalışan e-devlet uygulamasını,
- e) Gelir tespiti: 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (g) bendinde belirtilen kişilerin harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarının tespitini,

- f) Gelir testi: Kişinin çeşitli göstergeler ışığında mevcut gelirinin belirlenmesine ilişkin nesnel yöntemi,
- g) Gelir testine tâbi tutulacak kişi: 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası yaptırmak zorunda olan kişiyi,
- ğ) Hane ziyareti: Vakıf personeli tarafından sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfına başvurmuş kişinin hane ziyaret bilgi formu kullanılarak genel durumunun mahallinde incelenmesini,
- h) Hane ziyareti bilgi formu: Sosyal yardım yararlanıcılarının belirlenmesine yönelik puanlama formülü kapsamında düzenlenen ve puanlamaya esas teşkil edecek hanenin demografik bilgileri ile yoksulluğuna esas teşkil eden hususları içeren formu,
- ı) Heyet: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının mütevellî heyetlerini,
- i) Puanlama formülü: Bakanlık tarafından TÜBİTAK ile işbirliği içinde geliştirilen, kişilerin harcamaları, gelirleri ve servetleri dikkate alınarak gelirlerine ulaşmada kullanılan formülü,
- j) SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- k) SOYBİS: Bakanlık tarafından geliştirilen Sosyal Yardım Bilgi Sistemini,
- l) Vakıf: Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarını, ifade eder.
- (2) 5510 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) ile (31) numaralı bentlerinde yer alan tanımlar bu Yönetmeliğin uygulamasında da geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Re'sen Tescil, Gelir Tespiti Başvurusu ve Hane Ziyaretleri

Re'sen tescil ve gelir tespiti başvurusu

MADDE 4 – (1) Genel sağlık sigortalısı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olmayanlar ile genel sağlık sigortalılığı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsü sona eren kişiler, SGK tarafından re'sen tescil edilir. Bu kişiler için, gelir testleri sonuçlandırılıncaya kadar 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgarî kazanç tutarı olarak esas alınarak primleri tahakkuk ettirilir. Ayrıca, gelir tespitini yaptırmak üzere bir ay içinde vakıflara başvurması gerektiği SGK tarafından re'sen tescil edilen kişilere bildirilir.

(2) Re'sen genel sağlık sigortası tescili yapılan kişilerin gelir testi işlemleri, SGK veya ilgili vakıf tarafından ailenin yazılı muvafakati alınarak vakıf tarafından sonuçlandırılır.

(3) Kendisine gelir testi yapılmasını istemeyenler ile genel sağlık sigortası tescilinin yapıldığına dair tebligatın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde gelir testi yapılması yönünde muvafakat vermeyenlerin gelirleri asgarî ücretin iki katı olarak kabul edilir.

(4) Gelir testine tâbi tutulacak kişinin gelir testini yaptırmak üzere vakfa bizzat yazılı başvurusu esastır. Ancak, kişiye kanunî temsilci atanması durumunda, bu kişi adına başvuru işlemi kanunî temsilcisi, özür lülük ve yaşlılık gibi nedenlerle bizzat başvuruda bulunamayacak olanların ise vekili tarafından yapılır.

(5) Aynı aileden birden fazla kişinin gelir testine tâbi tutulacak kişi olması hâlinde aynı form ile başvuru yapılır.

(6) Aynı aile üyelerinden biri veya birkaçı başvuruda bulunsa bile başvuru formunda hanede yaşayan tüm fertlere ait bilgiler yer alır.

(7) Gelir testine tâbi tutulacak kişilerden, aile içinde kişi başına düşen gelirin asgarî ücretin iki katından fazla olduğunu beyan edenler için gelir testi yapılmaksızın, beyan edilen gelir esas alınarak genel sağlık sigortası tescili yapılır.

Başvuru için gerekli belgeler

MADDE 5 – (1) Gelir tespiti yapılması için başvuracak kişiler, gelir tespitine esas teşkil edecek göstergeleri içeren başvuru formu ile müracaat eder. Ancak, başvuru işleminin kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından başvuru yapılması hâlinde vekâletname örneği başvuru formuna eklenir.

Başvuru yeri

MADDE 6 – (1) Başvuru, kişinin Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde kayıtlı ikametgâhının bulunduğu il veya ilçe idarî sınırları içindeki vakfa yapılır.

Başvurunun ön incelemesi

MADDE 7 – (1) Gelir tespitinde aynı hane içinde yaşayan eş, evli olmayan çocuk, büyük ana ve büyük babadan oluşan aileye ilişkin ön inceleme BSYHP üzerinden yapılır. Ön inceleme sonrasında 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamı dışında genel sağlık sigortalısı ve/veya bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olduğu tespit edilenler değerlendirmeye alınmaz. Ön inceleme sonucunda haklarında gelir tespiti yapılamayacağı kararı verilen bu kişilere, karar gerekçesi ile birlikte başvuru esnasında yazılı olarak bildirilir.

Hane ziyaretleri

MADDE 8 – (1) Başvuru formunda beyan edilen bilgiler doğrultusunda yapılan gelir testi sonucunu doğrulamak amacıyla Bakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde vakıf personeli tarafından tanıtıcı kimlik belgesi gösterilmek suretiyle hane ziyareti bilgi formu kullanılarak, başvuruda bulunanların ikametgâhlarına gidilerek hane ziyaretleri gerçekleştirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gelir Tespiti Yapılması Gereken Hâller ve Gelir Tespitinde Esas Alınacak

Aile Bireyleri, Genel Sağlık Sigortası Statüsü ile

Gelir Tespitinin Yenilenmesi

Gelir tespiti yapılması gereken hâller

MADDE 9 – (1) Genel sağlık sigortalısı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olmayanlar ile genel sağlık sigortalılığı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsü sona erenler için gelir tespiti yapılır.

(2) Gelir tespiti yapılan genel sağlık sigortalılarının gerekli görülen hâllerde ve/veya genel sağlık sigortalılarının gelir durumlarının değişmesi sonucu gelir tespitinin yenilenmesi taleplerinin yerinde bulunması ya da vakıf ve/veya SGK tarafından gelir durumlarının değiştiğinin tespit edilmesi hâlinde, 14 üncü madde esaslarına göre gelir tespitleri yeniden yapılır.

Gelir tespitinde esas alınacak aile bireyleri

MADDE 10 – (1) Gelir tespitinde, aynı hane içinde yaşayan eş, evli olmayan çocuk, büyük ana ve büyük babadan oluşan aile esas alınır.

(2) Aile bireylerinden birinin veya birkaçının genel sağlık sigortalısı ya da bakmakla yükümlü olunan kişi olması, diğer aile bireylerinin genel sağlık sigortalılığı için yapılacak gelir tespitinde esas alınmalarına engel teşkil etmez.

(3) Yaşları ne olursa olsun aynı hanede yaşayan evli olmayan çocuklar gelir tespitinde aile içinde değerlendirilir.

(4) Öğrenim nedeniyle geçici olarak aynı hanede yaşamayan yirmibeş yaşını doldurmamış evli olmayan çocuklar, öğrenimleri süresince aile içinde değerlendirilir.

(5) Aynı hanede birden fazla aile yaşaması durumunda her bir aile için ayrı gelir tespiti yapılır.

(6) Gelir testine tâbi tutulacak kişi ile aynı hanede yaşamayan ana ve baba için bakmakla yükümlü olursa dahi ayrı gelir tespiti yapılır.

(7) Kendisine kanunî temsilci atanan kişilerin aynı hanede birlikte yaşadıkları eşi, evli olmayan çocuğu, ana ve babası gelir tespitinde esas alınır. Bu fıkrada belirtilen eş, evli olmayan çocuk, ana ve baba dışında, aynı hanede birlikte yaşasalar dahi kanunî temsilcileri gelir tespitinde değerlendirilmez.

Genel sağlık sigortası statüsü

MADDE 11 – (1) Yapılan gelir tespiti sonrasında aile içinde kişi başına düşen gelir tutarı asgarî ücretin üçte birinin altında olduğu tespit edilenler için, aile içinde genel sağlık sigortalısı veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişi durumunda olmayan birey sayısı kadar 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılır.

(2) Yapılan gelir tespiti sonrasında aile içinde kişi başına düşen gelir tutarı; asgarî ücretin üçte birine eşit veya üçte biri üzerinde olduğu tespit edilenlerin 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılır ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, tescili yapılan kişinin bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak genel sağlık sigortası kapsamına alınmış sayılır.

(3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan, altmış gündün fazla prim ve prime ilişkin borcu bulunan ve bu borcu 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirmeyen sigortalıların, onsekiz yaş altı çocukları hariç olmak üzere, bakmakla yükümlü olduğu kişilerin 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için talepte bulunmaları hâlinde, yapılacak gelir tespiti sonrasında bu kişiler genel sağlık sigortası kapsamına alınır.

Gelir tespitinin yenilenmesi

MADDE 12 – (1) Gelir tespiti sonucu 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ve (g) bendine göre genel sağlık sigortası tescili yapılanlar, gelir durumlarının ödenecek prim miktarını etkileyecek şekilde değişmesi hâlinde bir ay içinde vakfa başvurmak zorundadır. Vakıf da BSYHP üzerinden tespit ettiği değişiklikler üzerine, kişilerin bildirimini beklemezsizin gelir tespitini yeniler.